

BIBLIOGRAFÍA E WEBGRAFÍA SELECTA

Ana Acuña

Libros e artigos

ACUÑA TRABAZO, Ana (2019): «As cartas de dona Virxinia Pereira Renda á familia de Ramón Otero Pedrayo. Un epistolario do íntimo e do exilio» en Xosé A. Fernández Salgado e Aquilino Alonso Núñez (eds.): *Non haberá illa, pro hai nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo, 149-160.

ALONSO MONTERO, Xesús (2006): *Laio polo irmán ausente. Castelao no epistolario de Otero Pedrayo e outras voces*. Vigo: Galaxia.

(2012a): *Castelao na Unión Soviética en 1938*. Vigo: Xerais.

(2012b): «Seis cartas (tres inéditas) de Virxinia Pereira Renda (de Castelao) á familia de Ramón Otero Pedrayo (1948-1957)», *A Estrada Miscelánea histórica e cultural*, 15, 127-150.

ARCA CALDAS, Olimpio (1999): «As dúas mulleres de Castelao», *A Estrada Miscelánea histórica e cultural*, 2, 9-47.

BOROBÓ [García Domínguez, Raimundo] (2000): *Daniel, o noso*. Sada: Edicións do Castro.

CASTELAO [=Rodríguez Castelao, Alfonso Daniel] (2000): *Obras 6. Epistolario*. Vigo: Galaxia.

CELA, Ana (2011): « Flores por un desexo cumprido”, *Faro de Vigo*, (2 de novembro).

(2014): « Desvelan la dimensión literaria de Virxinia Pereira, la esposa estradense de Castelao» e « El desexo cumprido de la mujer que amó Castelao», *Faro de Vigo*, (4 de novembro).

DÍAZ, M.ª América (2004): *Luís Seoane. Notas ás súas cartas á Díaz Pardo. 1957-1979*, A Coruña: Edicións do Castro.

DOURADO DEIRA, Manuel (1999): *Conversas con Teresa Castelao. Anecdótico dun século de vida*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.

FAJARDO, Montse (2020a): *A vida incerta. Biografía de Virxinia Pereira*. Pontevedra: Concello de Pontevedra.

(2020b): «Virxinia Pereira, a leoa que custodiou o legado galeguista e antifeixista de Castelao», *Xornal de Tabeirós-Terra de Montes*, (18 de xaneiro).
Dispoñible en <https://www.tabeirosmontes.com/novas/virxinia-pereira-a-leoa-que-custodiou-o-legado-galeguista-e-antifeixista-de-castelao> [última consulta o 2 de xuño de 2021].

FERRO PEGO, Luis (inédito): *Breve xenealoxía de Virxinia Pereira Renda*.

FIDALGO PEREIRA, Alfonso (1986): «La mujer de Castelao participó en la inspiración del nacionalismo», *La Voz de Galicia*, (30 de marzo).

FONTENLA, Sara (2014): «Callen barbas y hablen cartas. La última de las jornadas sobre Castelao celebradas en el MOME se centró en el análisis de la dimensión literaria de la esposa del escritor, la estradense Virxinia Pereira», *Faro de Vigo*, (6 de novembro).

L. R. (1968): «Ayer con Doña Virginia Pereira de Castelao». *El Progreso*, (23 de agosto).

LOPO, Antón (introdución e notas) (2016): *Querido Eduardo. Cartas a Suárez Picallo e Blanco Amor*. Santiago de Compostela: Chan da Pólvora.

LOPO, María (2016): *O tempo das mareas. María Casares en Galicia*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.

LOURIDO, Anxo (2021): «“Aínda vai ser Castelao o home de Virxinia Pereira. Ubiquémonos”, así se reivindica la “Memoria das Mulleres” en Tik Tok», *Pontevedra Viva*, (29 de abril). Dispoñible en <https://pontevedraviva.com/xeral/74397/tik-tok-virxinia-pereira-memoria-mulleres-xaquin-moreda/?lang=es> [última consulta o 2 de xuño de 2021].

MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luís (2020a): «Virxinia Pereira», *Faro de Vigo*, (16 de marzo).

(2020b): *No Fondo dos Espellos 2015-2020*. Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo.

MONTEAGUDO, Henrique (2014a): «Tres cartas de Castelao e unha de Virxinia Pereira, 1929», *Grial*, 202, 81-87.

(2014b): «Castelao alén do mar. tempo de derrotas. Castelao en Nova York, 1938-1940. II», *Grial*, 203, 92-101.

NEIRA VILAS, Xosé (2005): *Xentes e camiños*. Vigo: Xerais.

OTERO PEDRAYO, Ramón (1986): *A miña amizade con Castelao*. Sada: Edicións do Castro.

(2001): *Por os vieiros da saudade*. Vigo: Galaxia.

- PADÍN, Ángel (1969): «Castelao y la Estrada», *La Voz de Galicia*, 5 de novembro.
- PAZ ANDRADE, Valentín (2012): *Castelao na luz e na sombra*. Vigo: Galaxia.
- PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (eds.) (1997): [Valentín Paz Andrade]. *Epistolario*. Sada: Ediciós do Castro.
- PORTO, José André (2019): «Unha lembranza de dona Virxinia Pereira», *Faro de Vigo*, 10 de novembro.
- PORTO MATALOBOS, X. (1976): «Virxinia de Castelao», *El Correo Gallego*, 25 de decembro.
- PROGRESO, El do 21 de agosto de 1966.**
- SANXUÁS FORMOSO, Xesús (2019): «A Agrupación Cultural O Galo», *Terra e Tempo*, 180, 90-97.
- SEIXAS SEOANE, Miguel Anxo (2019-2020): *Castelao. Construtor da nación*. Tomo I. 1886-1930 e Tomo II. 1931-1939. Galaxia: Vigo.
- UNIÓN ESTRADENSE. *Número extraordinario Homenaje a la mujer estradense en la persona de la dignísima señora Virginia Pereira de Castelao*, maio de 1941.
- VOZ DE GALICIA, *La* do 24 de decembro de 1969.

Fontes orais

- Conversa con Xesús Alonso Montero o 27/05/2021.
- Conversa con Luis Ferro Pego o 28/05/2021.
- Conversa con Noni Araújo o 29/05/2021.

Fontes documentais

- Fondo Otero Pedrayo. Fundación Penzol. Vigo.
- Fondo Castelao. Museo de Pontevedra.
- Fondo Filgueira Valverde. Museo de Pontevedra.
- Fondo Valentín Paz Andrade. *Proxecto Epístola* Consello da Cultura Galega.

Páxinas web con diversos materiais descargables sobre Virxinia Pereira

Xornal de Tabeirós-Terra de Montes. Entrada Virxinia Pereira. Dispoñible en <https://www.tabeirosmontes.com/virxinia-pereira.html> [última consulta o 2 de xuño de 2021].

A memoria das Mulleres. Polidíptico “Virxinia Pereira Renda. Dispoñible en <https://www.dogrisaovioleta.gal/publicacion/polidipticos/> [última consulta o 2 de xuño de 2012].